

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 20BW000463

Datum voorstel: 4 november 2020	Onderwerp: Locatiekeuze woonwagenstandplaatsen
Voorstel portefeuillehouder: 1. De gemeenteraad voorstellen om de locatiestudie woonwagenstandplaatsen vast te stellen. 2. De gemeenteraad voorstellen om de locaties aan de Platenmakersstraat en de locatie in de Stationsomgeving Zetten aan te wijzen als toekomstige woonwagenlocatie 3. De gemeenteraad voorstellen om uw college de opdracht te geven de planologische procedures voor deze locaties voor te bereiden. 4. De gemeenteraad voorstellen om voor het traject na de locatiekeuze het participatieniveau <i>meebeslissen</i> te kiezen voor de woningcorporaties. Participatieniveau <i>adviseren</i> voor omwonenden, woonwagenbewoners, grondeigenaren en de volkstuinhuurdersvereniging. En het participatieniveau <i>informer</i> voor alle andere doelgroepen buiten raad, college en projectgroep.	
Team/ behandelend ambtenaar: Projectteam woonwagenstandplaatsen (TSP/TO)	Status voorstel: openbaar
Portefeuillehouder: W.H. Hol	Datum b&w-vergadering: 10 november 2020
Doorgeleiding naar de raad: ja	Indien naar de raad: ter besluitvorming
Betrokkenen bij voorstel extern: Nijbod Consultancy, Vivare, Woonstichting Valburg, Woningstichting Heteren, woonwagenbewoners en toekomstig omwonenden	Betrokkenen bij voorstel intern: Projectteam woonwagenstandplaatsen
Advies type voorronde raad: voorbereidende vergadering	TIC: Nee

Bijlagen voor B&W:

20rv000100 Raadsvoorstel locatiekeuze woonwagenstandplaatsen
 20rb000129 Raadsbesluit locatiekeuze woonwagenstandplaatsen
 20bij12225 Locatiestudie woonwagenstandplaatsen
 20bij11969 Communicatie- en participatieplan locatiekeuze
 19bij12191 Stec rapport behoefte woonwagenstandplaatsen
 20bij13830 Q&A Locatiestudie woonwagenstandplaatsen
 20bij13813 Planning proces uitbreiding woonwagenstandplaatsen

Bijlagen voor raad:

20rv000100 Raadsvoorstel locatiekeuze woonwagenstandplaatsen
 20rb000129 Raadsbesluit locatiekeuze woonwagenstandplaatsen
 20bij12225 Locatiestudie woonwagenstandplaatsen
 20bij11969 Communicatie- en participatieplan locatiekeuze
 19bij12191 Stec rapport behoefte woonwagenstandplaatsen
 20bij13830 Q&A Locatiestudie woonwagenstandplaatsen
 20bij13813 Planning proces uitbreiding woonwagenstandplaatsen

Voorstel

1. De gemeenteraad voorstellen om de locatiestudie woonwagenstandplaatsen vast te stellen.
2. De gemeenteraad voorstellen om de locaties aan de Platenmakersstraat en de locatie in de Stationsomgeving Zetten aan te wijzen als toekomstige woonwagenlocatie
3. De gemeenteraad voorstellen om uw college de opdracht te geven de planologische procedures voor deze locaties voor te bereiden.
4. De gemeenteraad voorstellen om voor het traject na de locatiekeuze het participatieniveau *meebeslissen* te kiezen voor de woningcorporaties. Participatieniveau *adviseren* voor omwonenden, woonwagenbewoners, grondeigenaren en de volkstuinhuurdersvereniging. En het participatieniveau *informeren* voor alle andere doelgroepen buiten raad, college en projectgroep.

Inleiding

In 2018 heeft de Rijksoverheid een beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid ontwikkeld dat in lijn is met het mensrechtelijke kader voor de culturele identiteit van Roma, Sinti en woonwagenbewoners. De woonwagencultuur is een vorm van cultureel erfgoed. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft uitspraken gedaan waarbij zij aangeeft dat overheden verantwoordelijk zijn om deze cultuur te beschermen. Het beleidskader geeft in veel gemeenten aanleiding tot een herijking van het woonwagen- en standplaatsenbeleid. Uitgangspunt is dat een woningzoekende woonwagenbewoner binnen een redelijke termijn kans heeft op een standplaats. Hiervoor is het van belang dat gemeenten de behoefte aan woonwagendstandplaatsen in kaart brengen.

De gemeenteraad heeft eind 2018 middels een motie (18mo075) opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen. Begin 2019 is dit onderzoek uitgevoerd in samenwerking met Stec (19bij12191). Hieruit is gebleken dat er op korte termijn behoefte is aan uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen. Het advies dat uit dit onderzoek voortkomt, is dat er op korte termijn 5 tot 6 standplaatsen gerealiseerd worden op één grotere locatie of twee kleinere locaties in Zetten (westelijk deel gemeente) en/of Elst (oostelijk deel gemeente), mits ruimtelijk-planologisch mogelijk in deze kernen. Vervolgens is er een planning opgesteld van het gehele proces om tot uitbreiding van het aantal standplaatsen te komen. Dit proces bestaat uit drie sporen:

1. Locatiestudie/ruimtelijke procedure;
2. Beleidsaanpassing/toewijzingscriteria;
3. Woningcorporaties.

De locatiestudie, waarvoor de gemeenteraad op 3 december 2019 de uitgangspunten en wegingscriteria vastgesteld heeft, is momenteel gereed (20bij12225). Zeventien potentiële locaties (uit een eerdere selectie van ruim honderd locaties), zijn onderzocht op de door de gemeenteraad vastgestelde criteria. Naast de locatiestudie hebben we ook de woningcorporaties om een reactie gevraagd op zeventien potentiële locaties en heeft Nijbod Consultancy ons gedurende het proces advies gegeven welke locaties zij, rekening houdend met fysiek-ruimtelijke aspecten, het meest geschikt acht. Ook hebben we verschillende goed scorende locaties in de themabijeenkomst behandeld (20inf00051) en is er overleg geweest met de kernadviseurs en de politie om extra aandacht te vragen voor de acceptatie door de omgeving en de openbare orde. Op basis van al deze informatie heeft een integrale afweging plaatsgevonden en heeft uw college voorkeurslocaties geselecteerd. Dit zijn de locaties Stationsomgeving Zetten (westelijk) en de Pla-

tenmakersstraat in Elst (oostelijk). De gemeenteraad is hierover eind september geïnformeerd. Aan de hand van dit voorstel kan de gemeenteraad de locatiekeuze maken. We hebben omwonenden van de twee voorkeurslocaties reeds geïnformeerd over het resultaat van de locatiestudie. Alle reacties die we hebben gekregen, hebben we verwerkt in bijgevoegde Q&A. In bijgevoegd communicatie- en participatieplan is opgenomen hoe we de betrokken partijen informeren over de uitkomsten van de locatiestudie, derhalve tot het moment van aanwijzing van de locaties door de gemeenteraad raad. Een nieuw communicatieplan voor het vervolgproces volgt zodra de gemeenteraad de locaties heeft vastgesteld.

Doel en beoogd effect

Door in te stemmen met dit collegevoorstel stelt u de gemeenteraad voor om de locatiestudie vast te stellen en om de locatie aan de Platenmakersstraat in Elst en de locatie in de Stationsomgeving in Zetten aan te wijzen als toekomstige woonwagenlocatie. Na het besluit van de gemeenteraad kunnen we de voorbereidingen treffen voor de planologische procedure, de locaties verder uitwerken en afspraken vastleggen met de woningcorporaties.

Nadat de gemeenteraad de locatiekeuze gemaakt heeft, stellen we een communicatie- en participatieplan per locatie op. In dit communicatie- en participatieplan geven we aan welke belanghebbenden op welk moment betrokken worden en welk participatieniveau daarbij voorzien wordt.

Argumenten

1.1. Door de gemeenteraad eerst de locatiestudie vast te laten stellen, laat uw college de gemeenteraad zich eerst conformeren aan de resultaten van de locatiestudie, alvorens zij een besluit neemt over de locatiekeuze.

De gemeenteraad heeft in 2019 de uitgangspunten en wegingscriteria voor het uitvoeren van een locatiestudie vastgesteld. Door de locatiestudie eerst ter vaststelling aan de raad aan te bieden is er sprake van een zuiver proces, een onderscheid gemaakt wordt tussen locatiestudie en locatiekeuze.

Omdat de argumenten grotendeels overeen komen met de argumenten in het raadsvoorstel (20rv000100), is in dit collegevoorstel een samenvatting van de volgende argumenten opgenomen:

- De locaties Platenmakersstraat Elst en Stationsomgeving Zetten sluiten het beste aan op de door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten en wegingscriteria.
- De locaties Stationsomgeving Zetten en de Platenmakersstraat in Elst sluiten aan bij de behoefte aan woonwagenstandplaatsen, zoals onderzocht in het Stec behoefteonderzoek (19bij12191).
- De locaties Stationsomgeving Zetten en Platenmakersstraat Elst zijn vrijwel direct beschikbaar.
- Het voorstel om de locaties Platenmakersstraat in Elst en de Stationsomgeving Zetten aan te wijzen ligt grotendeels in lijn met de reactie die de woningcorporaties hebben gegeven op de locatiestudie.
- Door de gemeenteraad twee locaties vast te laten stellen als toekomstige woonwagenlocatie kunnen we concrete afspraken vastleggen met de woningcorporaties of verhuurders over de realisatie en exploitatie van de woonwagenstandplaatsen.

- In de wet is verankerd dat belanghebbenden inspraak kunnen geven op beleidsvoornemens van de overheid.
- Door de omwonenden, woonwagengewoners, grondeigenaren en de volkstuinhuurdersvereniging te laten adviseren met betrekking tot de fase na vaststelling van de locatiekeuze stimuleren we het draagvlak.

Kanttekeningen en risico's

1.1. De gemeenteraad ontvangt een grote hoeveelheid negatieve reacties van omwonenden van de voorkeurslocaties, als gevolg hiervan ontstaat een eenzijdig beeld. Omdat de gemeenteraad in januari een definitief besluit neemt over de locatiekeuze benaderen omwonenden de gemeenteraad, mogelijk proberen omwonenden hiermee de locatiekeuze te beïnvloeden. Naast de vele negatieve reacties van omwonenden hebben we (ambtelijk) ook veel positieve reacties gekregen van woonwagengewoners, zij zijn erg blij met de voorkeurslocaties die in lijn liggen met hun behoefte. Bovendien zijn er mogelijk ook omwonenden die begrijpen dat ook de doelgroep woonwagengewoners recht heeft op huisvesting en van mening zijn dat we een zorgvuldig onderzoek uitgevoerd hebben. Echter treed deze groep mogelijk niet op de voorgrond.

Omdat de overige kanttekeningen en risico's overeenkomen met die uit het raadsvoorstel (20rv000100) is hier een samenvatting opgenomen:

- Omwonenden van de twee voorkeurslocaties hebben aangegeven bezwaar te hebben tegen de twee locaties.
- Omwonenden geven aan dat zij op een hoger participatieniveau betrokken hadden moeten worden bij de locatiekeuze.
- De woningcorporaties en omwonenden vinden dat er spreiding moet zijn in de gemeente van de standplaatsen over de kernen en inwoners. Zetten heeft op dit moment al een woonwagenlocatie.
- Er is geen weging toegekend aan de wegingscriteria voor het zoeken naar locaties.
- Niet alle wegingscriteria zijn objectief meetbaar.

Financiën

In deze fase leggen we de gemeenteraad het voorstel voor om de locaties Stationsomgeving Zetten-Andelst en Platenmakersstraat Elst aan te wijzen als toekomstige woonwagenlocatie. Dit besluit heeft nog geen directe financiële gevolgen. Het beleidskader stelt dat de woningcorporaties voorzien in de huisvesting van woonwagengewoners voor zover deze tot de doelgroep behoren. Na vaststelling van de locatiekeuze kan uw college met de woningcorporaties of een andere verhuurder concrete afspraken vastleggen met betrekking tot realisatie en exploitatie. In deze fase is het dus nog onduidelijk hoe de financiële gevolgen van het realiseren en exploiteren van twee woonwagenlocaties verdeeld worden over de betrokken partijen. Nadat de locaties vastgesteld zijn, zullen we per locatie een projectplan opstellen. Uw college kan in Q2 2021 per locatie de gemeenteraad om budget vragen voor de planologische procedure en de realisatie.

Vervolg

Planning

De gemeenteraad neemt een besluit over de locaties in januari 2021. Vanaf dat moment kan er gestart worden met inrichtingsschetsen, planologische procedures en gesprekken met woningcorporaties. De omgeving zal hier actief in worden meegenomen. We verwachten dat uw college in Q2 2021 bij de gemeenteraad om budget kan vragen. In Q4

2021 kan dan het bestemmingsplan vastgesteld worden, waarna er – mits er geen procedures lopen bij de Raad van State – gestart kan worden met de aanleg. Op zijn vroegst verwachten we dus dat de standplaatsen begin 2022 gereed zijn. In de bijlage treft u een gedetailleerde planning aan.

Communicatie

In de bijlage is een communicatie- en participatieplan opgenomen, deze beschrijft het communicatieproces voor de fase van besluitvorming locatiekeuze. Samenvattend ziet dit proces er als volgt uit:

Het college heeft op 29 september 2020 een besluit genomen over de voorkeurslocaties voor de nieuwe woonwagenlocaties. Op 30 september 2020 hebben we de direct aanwonenden en grondeigenaren, die zicht krijgen op de nieuwe locaties, per brief geïnformeerd.

Er waren 9 fysieke bijeenkomsten gepland op 7, 8 en 9 oktober. Door aangescherpte Coronamaatregelen zijn deze fysieke bijeenkomsten gewijzigd in een tweetal digitale bijeenkomsten. Eén bijeenkomst op 8 oktober voor de locatie Zetten. Hierbij waren ongeveer 25 belangstellenden aanwezig. Op 9 oktober was er een digitale bijeenkomst voor de locatie Elst. Hierbij waren ongeveer 40 belangstellenden aanwezig.

Op 14 oktober was er een telefonisch spreekuur voor de mensen die tijdens de digitale bijeenkomst niet aanwezig konden zijn. Tijdens dit telefonisch spreekuur heeft er niemand gebeld.

Verder heeft de wethouder samen met het projectteam nog een aantal persoonlijke gesprekken gevoerd.

Alle vragen die ons hebben bereikt tijdens de digitale bijeenkomsten, per email of per brief, zijn verwerkt in het document Q&A woonwagenlocaties. Deze treft u als bijlage aan.

Participatie

In het huidige communicatieplan (voor locatiekeuze) hebben we voor woningcorporaties en politie gekozen voor *adviseren* vanaf het begin. Voor alle andere belanghebbenden hebben we gekozen voor het niveau *informeren*. Nadat de locatiekeuze is vastgesteld, maken we een vervolgplan voor de communicatie en participatie over hoe we de nieuwe locaties gaan realiseren. Met het raadsvoorstel doet u de gemeenteraad het voorstel om in de vervolgfase te kiezen voor participatieniveau meebeslissen voor de woningcorporaties, *adviseren* voor omwonenden, woonwagenbewoners, grondeigenaren en de volkstuinhuurdersvereniging. En voor niveau *informeren* voor alle andere doelgroepen buiten raad, college en projectgroep.

Evaluatie

Een van de adviezen uit het Stec rapport is om de behoefte aan standplaatsen te blijven monitoren. Nadat de standplaatsen gerealiseerd zijn, blijven we de behoefte monitoren aan de hand van de wachtlijst. Na voltooiing van de ruimtelijke procedure zullen we met betrokken partijen terugblikken op het proces. Leerpunten nemen we mee in een eventueel toekomstig proces.

